

*Anders Fjellheim gir reinen sin salt en godværsdag i februar. Dette er i Feragsmarka. Reinen har striper etter siste reintelling — bildet tatt noen dager etter merkinga.*

BRYNHILD BLEKEN

## **Fjellet kaller, T.T. tar hånd om oss**

Vi er så snare til å klage når noe mishager eller ergrer oss. Nå er vi begeistret og overveldet og vil prøve å være like snar nå også — til å rose.

Vi har nemlig gått i fjellet i sommer, og er mektig imponert — over T.T., de prektige hyttene, de strålende vertskaper og deres hjelpere. De mottar oss og steller for oss som om én og hver av oss var nettopp den gjest de ønsket og ventet på.

Og så det matstellet langt inne i fjellet! Hva må ikke det kreve av omtanke og forberedelser! Her var alt hjemmelaget og hjemmekakt, og store heimeystete oster sto på bordet. Og hver eneste morgen den deiligste rømme, så meget vi bare lystet. Da måtte vi klype oss i armen for å overbevise oss om at vi ikke drømte. For rømme er et produkt vi trodde vi aldri mer skulle oppleve å se — på landet.

Du snakker om å gå til seters og gjøre seg fet!

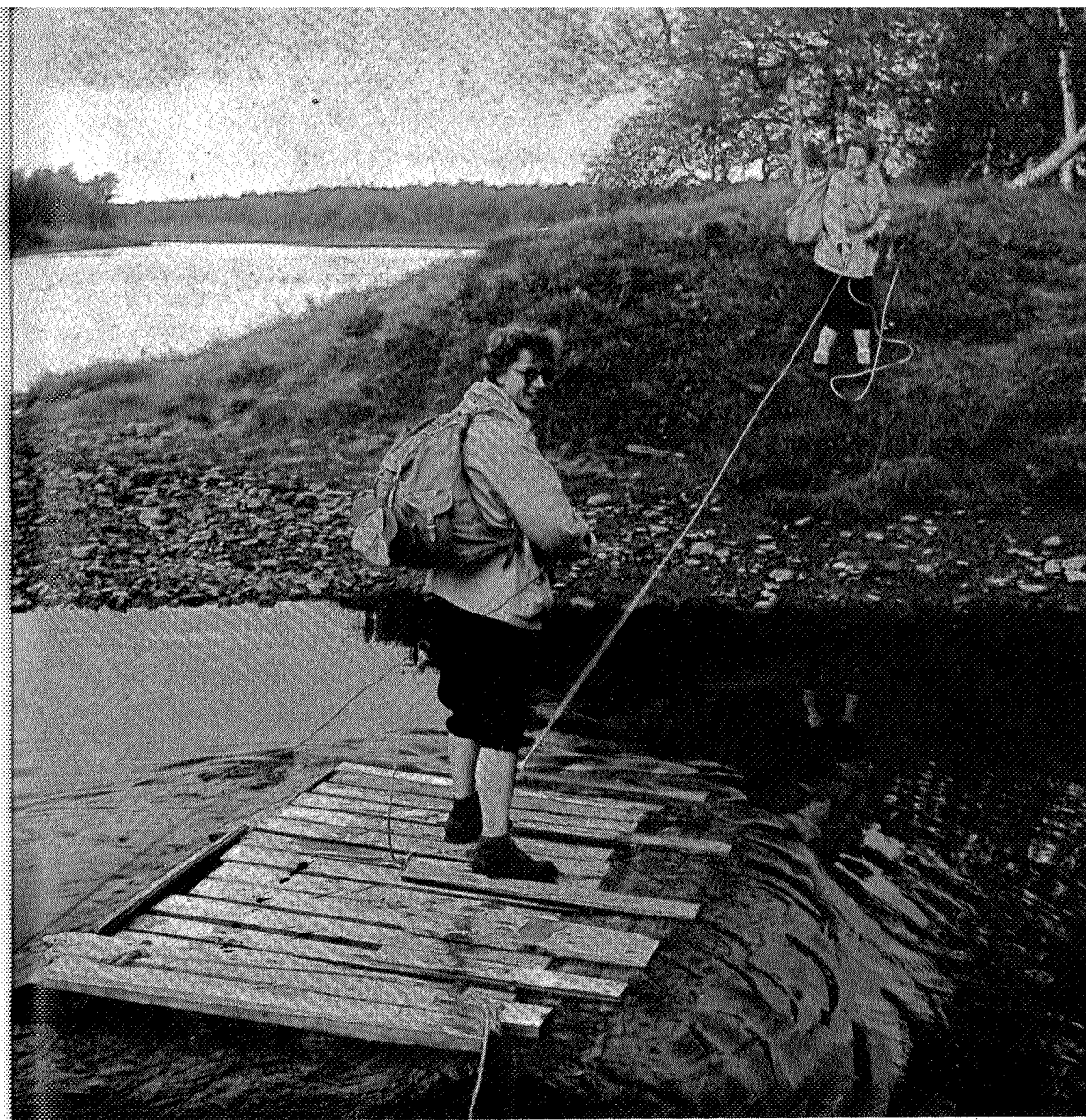
Men aller mest imponert var vi over oppvardingen. Den var så nitidig og samvittighetsfullt utført at selv et barn trygt kunne gi seg ut på fjelltur.

Nå har vi selvsagt gått i fjellet før, og bodd på T.T.-hytter også, og vi vet at fullkomment har det alltid vært. Men vi må likevel ha glemt det, så lenge siden er det. Og nå trodde vi sant å si at vi var for gamle til å gå fra hytte til hytte og agere fotturister. Og så oppdaget vi til vår glede at nettopp nå er tiden inne til å gjenoppta en gammel hobby, at mange, mange år ennå ligger foran oss til å nyte fotturistens gleder. Det fikk vi utallige beviser for på våre vandringer.

Allerede første dag møtte vi på en fjellovergang to spreke åttiåringer. De kom gående mot oss, ledig og lett som ungdommer, og lot ikke til å være det ringeste tynget hverken av år eller bør. Vi kom i prat, slik folk alltid gjør når de møtes i fjellet. Ja, er ikke det også en sjarmerende ting når en ferdes i fjellet: Alle mennesker er hyggelige, glade og vennlige. Vårt «adferdsmønster» forandrer seg kort og godt. Se nå bare i «storbyen» Trondheim, der kan vi en hel menneskealder på vei til vårt arbeid passere samme menneske på samme sted og til samme tid uten at noen av partene med en mine lar seg forlede til å røbe ringeste tegn på gjenkjennelse. Men så møter man en dag hverandre tusen meter over havet, og er dus og evig din! Og ta en titt inn i hyttene og se hvor hyggelig alle har det. Der sitter ingen utenfor og alene, slik det ofte er tilfelle på de store høyfjellshoteller. På hytta derimot blir alle opptatt i fellesskapet, alle får nye venner. For fjellufta ryster oss ut av vår tilknappete reservethet og gjør oss omgjengelige. Det måtte jamen være en idé å henlegge de politiske toppmøter til T.T.-hyttene.

Men tilbake til våre to åttiåringer. De fortalte oss de gikk i fjellet hver sommer, hadde gjort det de seksti år, og ville fortsatt gjøre det. For fjellet gjør en ung både i sinn og skinn, og er den beste måte å holde seg i form på, sa de. Men folk går ikke lenger nå, de vil bare sitte bak et ratt, sukket de to.

«Folk går ikke lenger». Tross alt en sannhet med modifikasjoner. For hør bare hva vi mere møtte: En dag vi sitter og soler oss på hyttetaket kommer et selskap syngende tilgårds. Det er T.T. på tur, 16 i tallet, i en alder fra 12 til 67 år. Og blant dem var en dame på over seksti år som aldri hadde gått i fjellet før og nå gjennomførte en 8 dagers tur, deriblant en dagsmarsj på tre og en halv mil. Og det med full oppakning! Så det er aldri for sent å begynne med noe nytt, later det til. Likevel tviler vi på at mange kan gjøre henne det etter. Men her er ruten om noen skulle ha lyst til å prøve. Første dag: Meråker—Mannseterbakken—Schulzhytta. Annen dag: Schulzhytta—Skarpdalsvoll om Ramsjøen og videre til Storerikvoll. Tredje dag: Storerikvoll, med motorbåt over Essandsjøen og til Nedalshytta. Fjerde dag hviledag, men da gikk man like godt en sviptur til Sylsjøen! Femte dag: Nedalshytta—Vektarstua—Stugu-



*Går det bra, mon tro?*

Foto: Nils Utne

dal. Sjette dag: Stugudal—Kjøli gruber—Reitan og tog til Trondheim.

Apropos Nedalen. Velsignet være finnlje og myggstift! Med dem som verge greidde vi oss fint også her. Ja, beskyttet av dem kunne vi til og med stå å kaste nede ved elven til langt på kveld.

Ved siden av oss sto en engelskmann som hadde fast stasjon her i sommer. Han var den pasjonerte fisker, men som fiskested betraktet var kanskje ikke Nedalen det heldigste valg. Men at han lite eller intet fikk berøvet ham ikke hans sportsånd. Hver eneste dag fra morgen til kveld kastet han, om dagen i vatna, om kvelden i elva. Fjærlett og luftig dalté hans tørrflue ned på vannflaten. Men fisken estimerte den ikke. Men noen meter nedenfor sto vår venn fra Hommelvik og trakk iland to fete ørreter på sin markstang. Vi følte det nesten som en hån og fornærmelse mot vår utenlandske gjest og all hans fullkommenhet. En dag fikk sannelig en mann ti ørreter på mark oppe i Honktjønna, mens engelskmannen kom helt tomhent hjem derfra. Ville han mon nå endelig kapitulere for marken? Vi betraktet ham. Hans blick dvelte et øyeblikk ved de to fiskene på stranden, og vi innbilte oss at det i denne stund foregikk en liten kamp i hans indre, en aldri så liten tautrekning mellom marken og tørrfluen. Selvsagt var kampen kort og utfallet gitt: En bue i luften, og tørrfluen lå atter på vannet, nyfrisert og oljebalsamert, lekker, fristende.

En tålmodighet som denne hadde i sannhet fortjent en rikeligere belønning. På de seks dager vi var der, var fangsten sier og skriver *én* fisk, ikke liten, ikke stor, ganske alminnelig. Men den føltes som en lettelse for oss alle. Og da den neste morgen ble servert ham til frokost, gyldenstekt og surret i rømme, nød vi alle stunden.

Selv oppga vi fort fisket. Vi ville heller vandre og nyte fjellets fred og sjarm, se på reinsflokkene som søkte opp mot sneskavlene i varmen, lytte til alle de mange fuglelåtene fra kjerr og kratt og tue og speide ut hvor de kom fra. Og vi gledet oss over blomstene, hele den rike fjellflora. Å studere den var nesten det morsomste ved hele fjellturen. For vi hadde vår lupe med, og under den blir den mest uanselige lille fjellblomst en liten åpenbaring av skjønnhet og prakt. Det er som den tar til å leve under glasset og betror oss uten tøven alle sine hemmeligheter.

Jo, dagene på fjellet er som et eventyr, med vandringer over endeløse floer, langs blinkende tjern og fossende stryk, og mellom hvite bjerkestammer i solvarme lier — et eventyrrike vi alle eier og hvor vi alle er velkommen.

PERCY  
HALLENCREUTZ

## Levande Karolinerminnen

Nils Suul på Lillmon i Verdalen lutade sin resliga gestalt mot stenen bakom gårdshuset medan han berättade: «Här var det far skulle ha varit med 1860, när dom grävde upp karolinernas grav. Det var då vägarbetarna låg här uppe i Innsdalen. Man kom överens om att undersöka om den gamla säggen om graven hade något fog för sig. Ingen visst ju säkert, men den gamla Gunhild Klonaas hade talat så länge om att det stått ett kors på platsen förr. Och när det nu fanns så många modiga karlar på gården, kunde man väl våga på. Så började dom gräva. Men när dom fann människoben, blev det så nifst, att hela skaran måste gå in och ta sig några supar för att få mod att fortsätta. Sedan grävde dom fram 32 skelett, som låg skavföttes med händerna efter sidorna. Man fann också uniformsknappar, en slantpung med dragrem i vilken det låg några karolinska mynt, skosulor samt två små skedar. När man undersökt graven noga, lade man igen den. Och sedan har vi aldrig plöjt runt omkring här — — —».

Nu gällde det om man en sensommardag 1955 skulle kunna få berättelsen verifierad och möjligen tidsfixerad. Vi hade kommit både från Norge och Sverige. Från Verdalen kom överste Spillhaug och länsman Suul och från Sverige författaren Torsten Boberg och jag. Spadarna började arbeta, medan varje uppkastad jordhög sållades och krattades ut. Först på närmare en och en halv meters djup upptäcktes rester, som tydde att vi voro på rätt väg. Delar av små kritpipor, bitar av en grön fältflaska kom i dagen. Och därunder fri-